

پیامدهای شبکه‌های مجازی

مؤلفین:

الهام خورشید، محسن صادقی نیه

ملیکا ملک‌آرا

نظارت بر محتوا:

مریم کیانفر

سروشنامه	خوردند، الهام، ۱۳۶۳
عنوان و نام پدیدآور	پيامدهای شبکه‌های مجازی / مولفین: الهام خوردند، محسن صادقی‌نیه، ملیکا ملک‌آرا / نظارت بر محتوا: مریم کیانفر
مشخصات ظاهری	۱۳۲ صفحه
شابک	978-600-453705-6 - ۲۸۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	شبکه‌های اجتماعی - ایران - جنبه‌های اجتماعی - نمونه پژوهشی
موضوع	Social networks - Iran - Social aspects - Case studies
موضوع	فضای مجازی - ایران - جنبه‌های اجتماعی - نمونه پژوهشی
موضوع	Cyberspace - Social aspects - Iran - Case studies
شناسه افزوده	ملک‌آرا، ملیکا؛ ۱۳۵۶
شناسه افزوده	صادقی نیه، محسن؛ ۱۳۴۹
شناسه افزوده	Sadeghi, Mohsen
شناسه افزوده	کیانفر، مریم؛ ۱۳۵۱
رده بندی کنگره	HM۷۴۲
رده بندی دیویی	۰۰۶/۷۵۴
شماره کتاب‌شناسی	۶۰۷۲۵۱

پيامدهای شبکه‌های مجازی

عنوان کتاب	پيامدهای شبکه‌های مجازی
ناشر	مؤسسه اندیشه کامیاب ایران. ۱۳۹۸.
دفتر انتشارات	تهران - خیابان - شمیران - خ نور محمدی - پلاک ۳۷ - واحد ۱۲ - ۷۷۶۴۱۰۸۹
مولفین	الهام خوردند، محسن صادقی‌نیه، ملیکا ملک‌آرا
نظارت بر محتوا	مریم کیانفر
سطح:	آکادمیک
تأییدست، صفحه آرا، طراحی جلد	مریم پیغامی اشرفی نویر
شمارگان	۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ	اول، ۱۳۹۸
چاپ و صحافی	مؤسسه اندیشه کامیاب ایران. ۱۳۹۸.
ناظر چاپ	مؤسسه اندیشه کامیاب ایران. ۱۳۹۸.
قیمت	۲۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۳-۷۰۵-۶

ISBN:978-600-453-705-6

راهکارهای مقابله با آسیب های فضای مجازی

پیامدهای فضای مجازی

آسیب های فیزی

آسیب های اجتماعی - فرهنگی

آسیب های اخلاقی

آسیب های جسمی

استفاده افراطی دانش آموزان از فضای مجازی و چالش های تربیتی

گذران اوقات فراغت در شبکه های مجازی یک چالش برای تربیتی

آسیب ها و جرایم فضای آنلاین

ایجاد رابطه اعتماد بین والدین و فرزندان

نکشاندن روابط فضای مجازی به فضای واقعی

استفاده از رسانه ها

عدم انتشار اطلاعات شخصی و خانوادگی

تأثیر منفی رسانه‌های اجتماعی بر نوجوانان

اختلالات در خواب

توقف رشد مغز و یادگیری

اثرات مثبت رسانه‌های اجتماعی بر جوانان و نوجوانان

افزایش خودباوری در نوجوانان

راهکار هایی برای کاهش آسیب ها

مفهوم شناسی فناوری و فضای مجازی

آفت ها در فضای مجازی

شبکه های اجتماعی مجازی

مسئولیت، هنجار، تخیلات

آموزش و کنترل کاربران

استفاده افراطی از فضای مجازی و چالش های تربیتی

مدیریت فضای مجازی

آگاهی بخشی به خانواده ها

فضای مجازی در یادگیری دانش آموزان اختلال ایجاد کرده است

دوران بلوغ در معرض آسیب های بیشتر

لزوم آگاهی کاربران به حدود و حریم خصوصی

معایب اینترنت از زبان دانش آموزان

حضور دانش آموزان در فضای مجازی؛ از تهدید تا فرصت

اینترنت، فضایی پر رمز و راز بدون راهنمای عبور

قرار گرفتن در مقام مقایسه، آفت دیگر فضای مجازی

کمرنگ شدن مسوولیت اجتماعی و پررنگ شدن ناهنجاری

تقویت یادگیری دیداری و آفت مهارت های شنیداری

فاصله واقعیات با تخیلات فضای مجازی

آموزش، زمانبندی و کنترل، زیرساخت رشد

علل گرایش افراد به شبکه های اجتماعی چیست؟

تأثیر و کاربرد رسانه ها بر تغییر سبک زندگی

کم تحرکی فیزیکی

رفاقت پر آسیب دانش آموزان با فضای مجازی

کافی نت، محدودیت های خانه را دور می زند

خلا آموزش فضای مجازی در مدارس

نظارت‌ها تعطیل است

سیب‌های فضای مجازی؛ زنگ خطر پیش‌روی ارتباطات انسانی

برنامه ارتقای سلامت باید تمام جوانب سلامتی فرد را دربرگیرد

نوجوانی و جوانی دوره‌ای آکنده از تعارض و نوسان بین وابستگی و استقلال

جهت‌گیری و تصمیم‌گیری، های اساسی زندگی در جوانی

بحران هویت و اختلال در شکل‌گیری شخصیت در دوران نوجوانی و جوانی

مشکلات جدی تحصیلی و خانوادگی از مهمترین تبعات اعتیاد به اینترنت

علل گرایش نوجوانان به شبکه‌های اجتماعی مجازی

خودشیفتگی و افسردگی از آسیب‌های اعتیاد به اینترنت

برخی مزایای فضای مجازی

عدم نظارت والدین بر فعالیت های مجازی فرزند، عامل بروز باسجاری اخلاقی و

رفتاری

گستره آسیب‌های فضای مجازی برای جوانان و نوجوانان

مسئولان خطرات و تهدیدهای فضای مجازی را جدی بگیرند

کاهش علاقه جوانان به مشارکت‌های اجتماعی و مدنی؛ آسیب فضای مجازی

آمارهایی شگفت‌انگیز از دنیای دیجیتال، شبکه‌های اجتماعی و اینترنت در سال

۲۰۱۹

کاربران اینترنت در سال ۲۰۱۹

رفتار کاربران اینترنت در سال ۲۰۱۹

کاربران شبکه‌های اجتماعی در سال ۲۰۱۹

فرصت‌ها و چالش‌های فضای مجازی برای نظام تعلیم و تربیت

نهاد آموزش و پرورش در سایه تحولات حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات با یکی،
از دو سرنوشت زیر روبروست

مطالعات فراوانی که در دهه‌های گذشته انجام شده نشان می‌دهد که ارتباط
مستقیم و مثبتی بین کاربرد فن آوری اطلاعات و ارتباطات با پیشرفت دانش
آموزان و در نتیجه اثربخشی مدارس وجود دارد.

مجموع فهرست مهم‌ترین فرصت‌ها و چالش‌های فضای مجازی برای نظام تعلیم و

تربیت

فرصت‌ها

چالش‌ها

فضای مجازی دنیایی جذاب و فریبنده برای نوجوانان

اینترنت فضایی بیکران و بدون نظارت

جای خالی آموزش فضای مجازی در مدارس

بررسی آثار مثبت و منفی شبکه های اجتماعی در رفتار اجتماعی نوجوانان و

جوانان

اهداف و کارکردهای شبکه های اجتماعی

۱. سازماندهی انواع گروه های اجتماعی مجازی

۲. توسعه مشارکت های اجتماعی

۳. به اشتراک گذاشتن علاقه مندی ها توسط اعضا

۴. ایجاد محتوا توسط اعضا

۵. تبلیغات هدفمند اینترنتی

مزایای شبکه های اجتماعی

۲. امکان عبور از مرزهای جغرافیایی و آشنایی با افراد، جوامع و فرهنگ های

مختلف

۳. شکل گیری و تقویت خرد جمعی

۴. امکان بیان ایده ها به صورت آزادانه و آشنایی با ایده ها، افکار و سلیقه های

دیگران

۵. کارکرد تبلیغی و محتوایی

۶. ارتباط مجازی مستمر با دوستان و آشنایان

۷. تبلیغ و توسعه ارزش های انسانی و اخلاقی در عرصه جهانی

۸. یکپارچه سازی بسیاری از امکانات اینترنتی و وبی

۹. توسعه مشارکت های مفید اجتماعی

۱۰. افزایش سرعت در فرایند آموزش و ایجاد ارتباط شبانه روزی بین استاد و

شاگرد

۱۱. افزایش اعتماد، صمیمیت و صداقت در فضای سایبر

پیامدهای منفی شبکه های اجتماعی

۱. شکل گیری و ترویج سریع شایعات و اخبار کذب

۲. تبلیغات ضد دینی و القای شبهات

۳. نقض حریم خصوصی افراد

۴. انزوا و دور ماندن از محیط های واقعی اجتماع

۵. تأثیرات منفی رفتاری

دانش آموزان و دنیای پرهیاهوی فضای مجازی

جوانان و نوجوانان با آسیب های فضای مجازی آشنا شوند

خسارت های فضای مجازی به افراد قابل جبران نیست

در صورت هک شدن تلگرام نفر سومی وارد حریم خصوصی گوشی افراد می شود

برای ممانعت از هک شدن تلگرام از رمز ۲ مرحله ای در تلگرام استفاده شود

فضاهای و بسترها لازم را جایگزین تهدیدهای فضای مجازی کنیم

بیشتر کاربران فضای مجازی جهت حفظ روابط خود از آنها استفاده می کنند

قانون منع استفاده دانش آموزان از گوشی هوشمند در سطح مدارس وجود ندارد

راهکار مقابله با آسیب های فضای مجازی نهادینه کردن سبک زندگی ایرانی

اسلامی است

سخن آخر

منابع

مقدمه

هدف نوشتار حاضر، شناسایی آسیب‌های فضای مجازی بین دانش آموزان است. روش، توصیفی - پیمایشی و جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دختر مقطع متوسطه شهر یزد است که با روش نمونه گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار شامل پرسش‌نامه «حقوق ساخته» می باشد.

برای آزمون فرضیه‌ها از تحلیل واریانس رتبه‌ای «فریدمن» استفاده شد. نتایج نشان داد که استفاده از فضای مجازی در ابعاد خانوادگی، تحصیلی، سازگاری، اعتقادی - عبادی و روانی دانش آموزان تأثیر منفی دارد و بین وسایل، «تلفن همراه» بیشترین و بازی های رایانه ای کمترین آسیب را بر دانش آموزان داشته است. دانش آموزان در اولویت بندی راهکارهای مقابله با آسیب های فضای مجازی، تقویت ارتباطات منطقی و عاطفی در خانواده و جایگزین کردن تفریح های سالم، درگیر کردن افراد در فعالیت ها و برنامه های مثبت را مهم ترین راهکار برای کاهش آسیب های فضای مجازی دانسته بد.

تحقیقات نشان دهنده این است که بین مولفه های سبک زندگی همچون تغییر سلیقه در نوع پوشش، شیوه تغذیه، سبک خرید، شیوه های گذران اوقات فراغت و... در تعاملات و ارتباطات رو در رو کاربران با میزان استفاده از شبکه های اجتماعی تلفن همراه، رابطه وجود دارد به طوری که با افزایش ساعت های استفاده از این شبکه ها، تغییر در هر یک از مولفه های سبک زندگی نیز بیشتر می شود. اهمیت این موضوع برای کودکان و نوجوانان بسیار

بیشتر است، چرا که کودکان به دلیل عدم شناخت و توانایی کافی در درک خطرات پیرامون خود و نوجوانان به دلیل هیجانات دوره نوجوانی، تأثیرپذیری بیشتری نسبت به سایر گروه های سنی کاربران دارند.

مطالعات انجام شده در کشورهای مختلف دنیا این موضوع را ثابت کرده است که علاوه بر تأثیرگذاری فضای مجازی برای سبک زندگی و باورهای کودک و نوجوان، خطراتی مانند زورگیری و راحات اینترنتی در بین کاربران کم سن و سال فضای مجازی رایج است و درصد قابل تأملی از این گروه، از کاربران با این مشکلات روبرو هستند.

تلفن همراه وسیله ای ارتباطی مفید است که در سایه غفلت والدین، دانش آموزان و متولیان فرهنگ و آموزش، رفته رفته به یک وسیله خطرناک تبدیل می شود. با وجود اهمیت تلفن همراه در زندگی روزمره، بسیاری از نشانه های خطرناک آن است که استفاده بیش از حد از تلفن همراه می تواند استرس را باشد. برخی از مردم به طور بی رویه از آن استفاده می کنند و این امر زندگی شخصی آن ها را تحت تأثیر قرار می دهد. بررسی پژوهشی نشان می دهد، استفاده دانش آموزان از گوشی های تلفن همراه در مدارس موجب بروز تغییراتی در خرده فرهنگ های حاکم بر کلاس های درس می شود.

ارتباط از طریق فضای مجازی در سال های اخیر، جایگاه ویژه ای بین نسل جوان جامعه ما پیدا کرده است. شبکه های اجتماعی در ابعاد مختلف زندگی افراد (فردی و اجتماعی) تأثیر گذارند. در شکل دهی به هویت نقش دارند و حتی روی ابعاد اقتصادی، اجتماعی و... جوامع هم تأثیر گذارند.